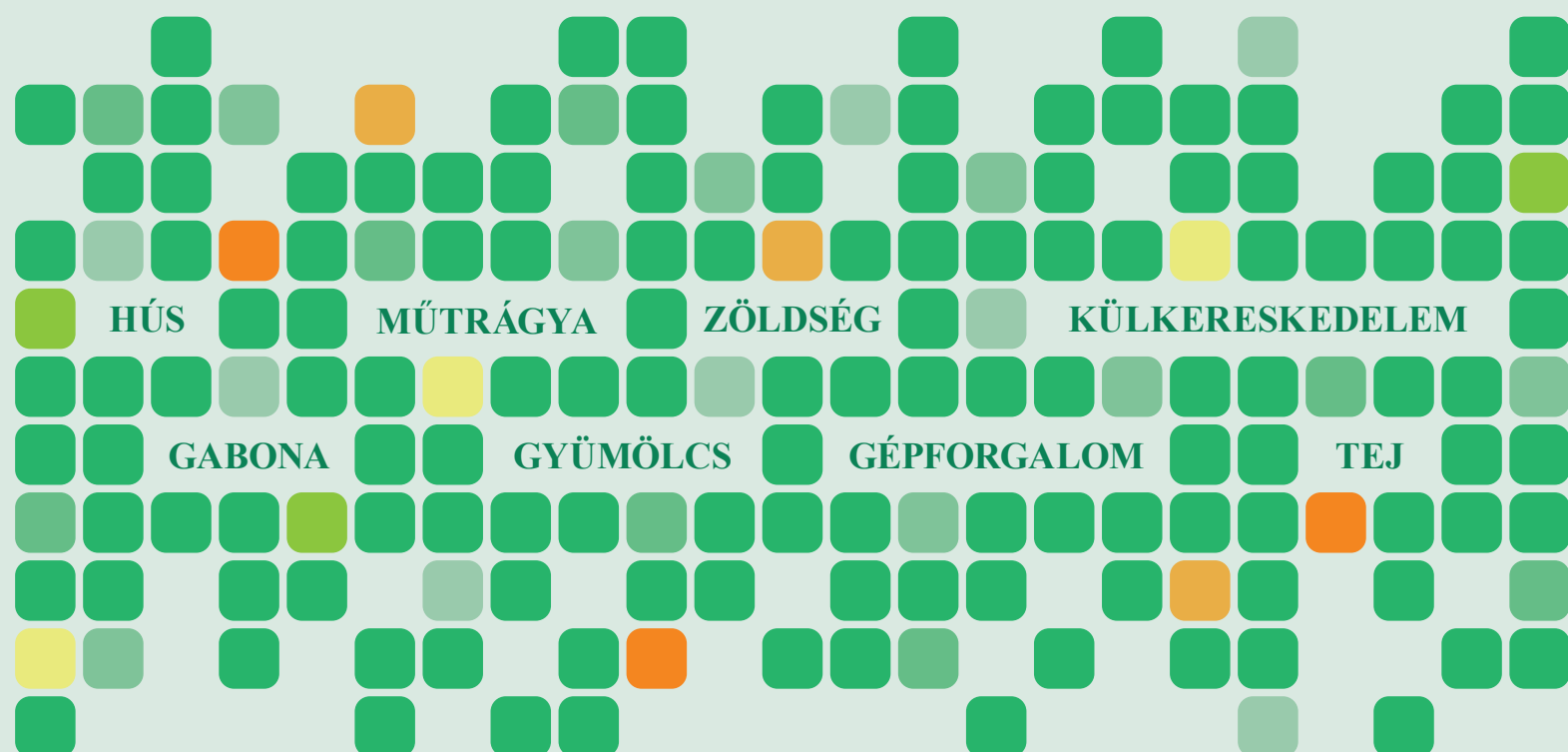

2016. JÚNIUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2016. június

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés	12
Vetési helyzetkép	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszechenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A továbbra is ígéretes terméskilátások ellenére a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a **búza** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 180 dollár (USD)/tonna fölé emelkedett június első felében. Az USA agrárminisztériuma (USDA) az egy évvel korábbi rekordtól alig elmaradó, 731 millió tonna búza betakarítását vetíti előre a 2016/2017. gazdasági évben világszinten. Az egyelőre 716 millió tonnára jelzett felhasználás mellett a jelenleginél 15 millió tonnával több, 258 millió tonna termés maradhat a tárolókban az új szezon végére. A termés szeptemberi jegyzése 170 euró/tonnáig erősödött a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) ezalatt. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búzát 43-44 ezer forint/tonna, a takarmánybúzát 42-43 ezer forint/tonna között jegyezték a legközelebbi lejáratra vonatkozóan ugyanekkor. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon átlagosan 43-44 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát az étkezési, 42-43 ezer forint/tonnáért a takarmánybúza 2016 májusában. Ez az előző év azonos időszakánál közel 17 és 12 százalékkal volt alacsonyabb árszint.

Az USDA szakértői a 2014/2015. gazdasági évi mindenkori rekordhoz hasonló, 1 milliárd tonnát meghaladó **kukoricatermés**re számítanak világszinten a 2016/2017. évi szezonban. A termelést várhatóan felülmúló felhasználás ellenére 200 millió tonnánál is több tartalék maradhat az új szezon végén. A búzához hasonlóan a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése is emelkedett, és június közepén már a 170 dollár/tonnát is elérte a chicagói árutőzsdén. Ezzel egy időben Párizsban a jegyzés meghaladta a 185 euró/tonna szintet. A BÉT-en is hasonló trend figyelhető meg: a takarmánykukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 52 ezer forint/tonnáig erősödött június első felében. A kukorica termelői ára az áprilisihez képest 6 százalékkal 46 ezer forint/tonnára nőtt májusban. Ez az árszint az egy évvel korábbi 21 százalékkal haladta meg.

A kukoricával párhuzamosan a **takarmányárpa** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése is emelkedett Magyarországon: június közepén 40 ezer forint/tonna volt a BÉT-en. A termés a 2015. év azonos időszakához képest 5 százalékkal drágábban, tonnánként 40,5 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát 2016. májusában.

Az USDA májusi előrejelzéséhez képest kissé lefelé korrigálta a világ 2015/2016. gazdasági évi **szójabab**-termését: a déli féltekén a korábban vártnál kevesebbet takarítottak be az elmúlt hetekben, így a hivatal 313 millió tonnát jelez. A következő, 2016/2017. évi szezonra vonatkozóan ugyanakkor a rekordtermést sem tartja kizártnak, jóllehet, ez a prognózis még igen bizonytalan: 324 millió tonna szójabab betakarítását valószínűsítik világszinten. A szójabab fronthavi jegyzésének emelkedése júniusban sem veszített lendületéből, a legközelebbi lejáratra vonatkozóan 430 dollár/tonnáig nőtt a chicagói árutőzsdén a hónap közepéig. Ez pozitívan befolyásolta a többi olajmag jegyzését is. A párizsi árutőzsdén 380 euró/tonna fölé araszolt a **repcemag** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése június első felében. A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában az újtermésű repcemag jegyzése 110 ezer forint/tonnáig nőtt ugyanekkor. A betakarítás előtti időszakban a tőzsde mellett a fizikai piac forgalma is igen gyenge, alig mozog a repcemag. Akinek még volt terménye, az az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbihoz hasonló, 112 ezer forint/tonna termelői árat is ki tudott alkudni 2016 májusában.

A BÉT-en az újtermésű **napraforgómag** (októberi termin) jegyzését kissé felfelé, 110 ezer forint/tonnára korrigálták június közepén. A magyarországi fizikai piacon az ő termés ennél jóval magasabb árszinten, 119 ezer forint/tonna körüli termelői áron cserélt gazdát májusban (AKI PÁIR). Ez az egy évvel korábbi 10 százalékkal haladta meg.

A részletekért kattintson **IDE**.

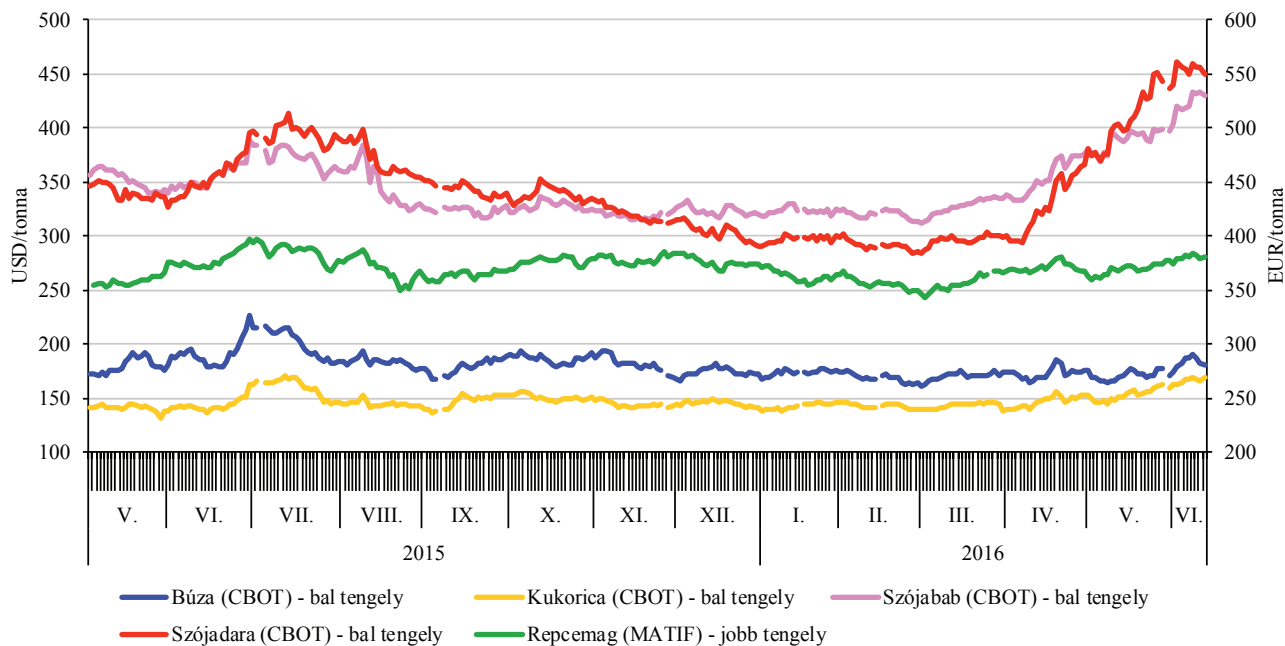
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2015. május	2016. április	2016. május	HUF/tonna	
				2016. május/ 2015. május (százalék)	2016. május/ 2016. április (százalék)
Étkezési búza	52 169	44 817	43 469	83,3	97,0
Takarmánybúza	42 902	42 287	42 127	98,2	99,6
Takarmánykukorica	38 242	43 583	46 141	120,7	105,9
Napraforgómag	108 605	118 786	119 049	109,6	100,2
Repcemag	111 140	115 335	112 316	101,1	97,4

Forrás: AKI PÁIR

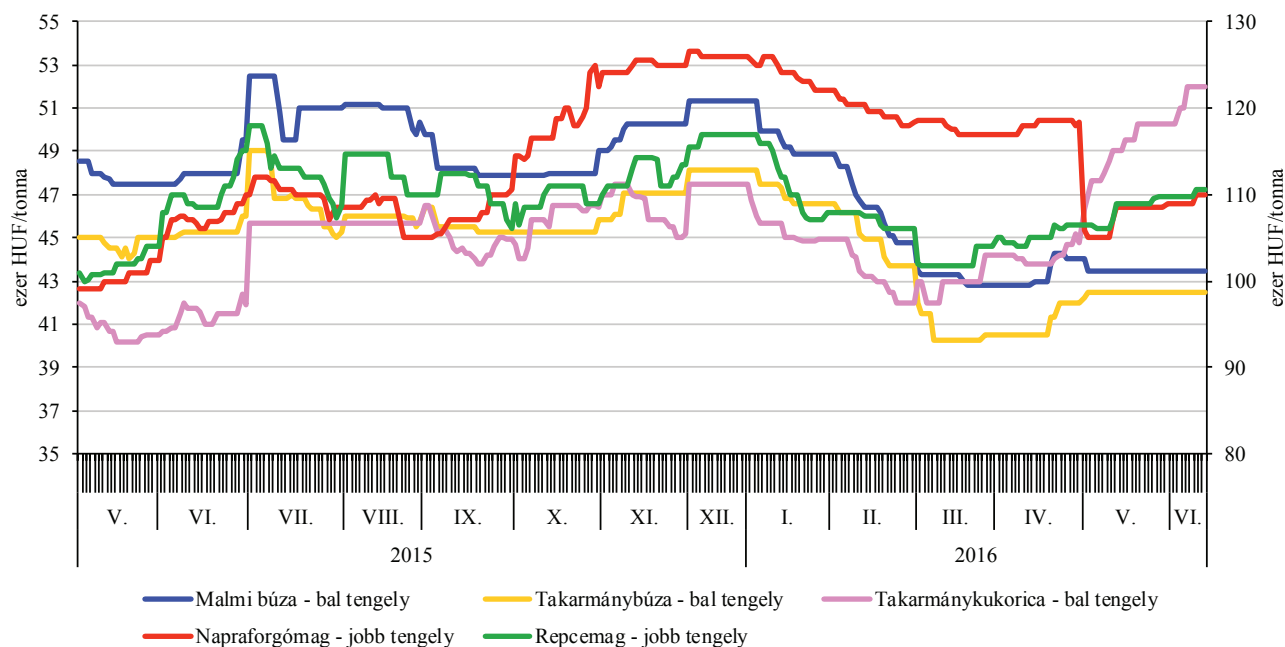
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)

Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,37 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 májusában, ami 3,6 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcei árutőzsdén a sertés júniusi határidőre szóló jegyzése emelkedett, míg a júliusi és az augusztusi stagnált 2016 24. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,51 euró/kg hasított súly volt 2016 24. hetében, a *West Fleisch* 1,5, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,35 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 3,3 százalékkal növelték áraikat 2016 24. hetében az előző év azonos hetének átlagárához képest. Németországban csaknem 4 százalékkal magasabb áron vásárolják fel a sertéseket 2016 25. hetében, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 27 százalékkal több sertéshúst (925 ezer tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016. január-márciusában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (7,9 ezer tonna) 17,6 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 14 százalékkal, élősértés-behozatala pedig 22 százalékkal csökkent 2016 első negyedében az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 8 százalékkal mérséklődött, míg a sertéshúsimport nem változott számottevően a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 419 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 májusában, kevesebb mint 1 százalékkal csökkent egy év alatt. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 181,83 euró/100 kilogramm volt 2016 májusában, ez 4,4 százalékos csökkenést jelent az

előző év azonos időszakához képest. Az Európai Unió baromfihúsexportja 7,6 százalékkal, 366,5 ezer tonnára nőtt 2016 első három hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az unió baromfihúsimportja 4,5 százalékkal, 219 ezer tonnára emelkedett a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfihúsimportja 1,8 százalékkal mérséklődött, ugyanakkor baromfihúsexportja 3 százalékkal nőtt 2016 első három hónapjában 2015 hasonló időszakához viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 255 forint/kilogramm volt 2016 májusában, 3 százalékkal multa alul az előző év azonos hónapjának átlagárát. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 104,93 euró/100 kilogramm volt 2016 májusában, 10 százalékkal csökkent egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 19,45 forint/darab volt 2016 májusában, 9 százalékkal csökkent a 2015. májusi átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,6 euró/kg hasított hideg súly volt 2016 májusában, 3,5 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 11 százalékkal, az üsző „R3” ára pedig 4 százalékkal mérséklődött a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 5,7 százalékkal nőtt, míg élőmarha-importja 11,7 százalékkal csökkent 2016 első negyedében a 2015. január-márciusihoz képest.

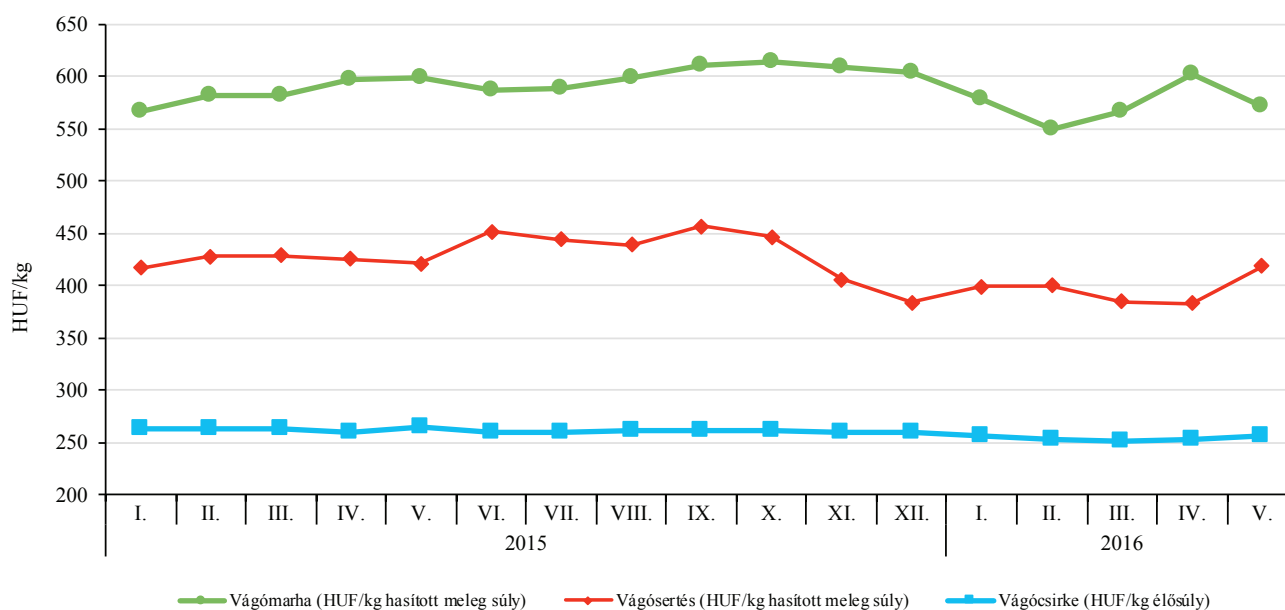
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 2 százalékkal, 756 forint/kilogramm hasított meleg súlyra csökkent 2016 májusában az előző év hasonló hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehén ára 3,6 százalékkal, a vágóüsző ára pedig 8,6 százalékkal mérséklődött ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. május	2016. április	2016. május	2016. május/ 2015. május (százalék)	2016. május/ 2016. április (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	421	383	419	99,4	109,3
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	598	602	571	95,4	94,8
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	264	252	255	96,7	101,2
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	393	392	390	99,1	99,5
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	695	708	685	98,6	96,8

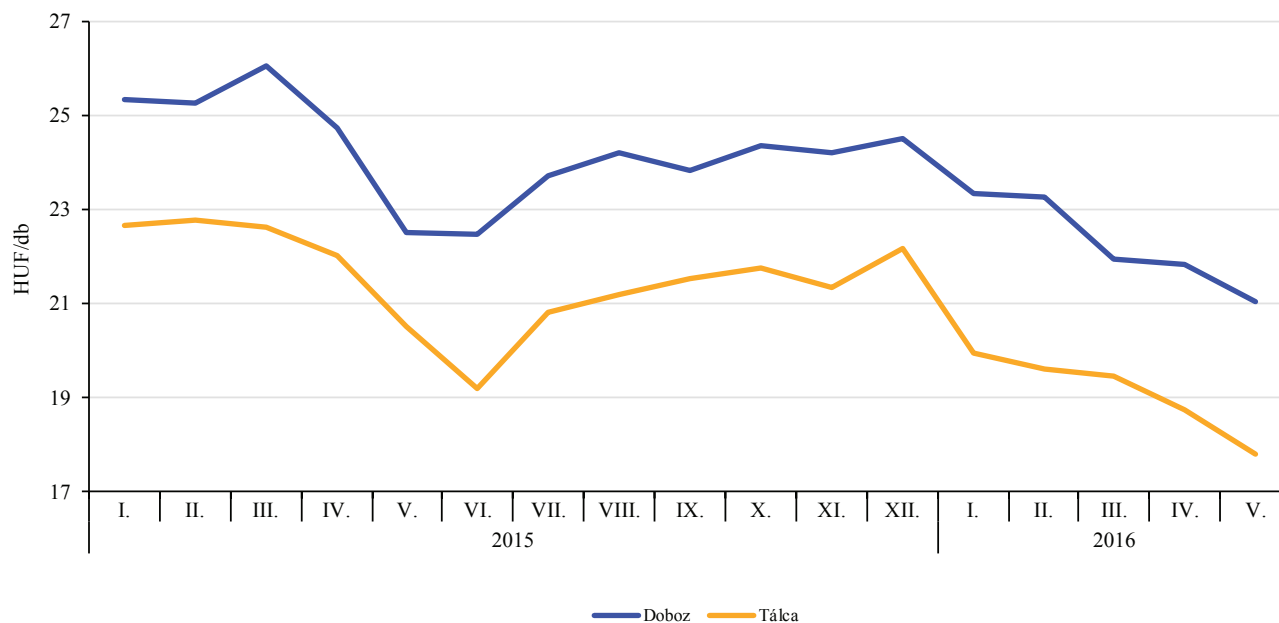
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2015–2016)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2015–2016)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 68,15 forint/kilogramm volt 2016 májusában. A zsírtartalom 0,07 százalékpontos romlása, a fehérjetartalom stagnálása és az alapár 3 százalékos mérséklődése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal csökkent májusban az áprilisihez képest. A nyerstej átlagára 13 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2015. májusi 3 százalékkal, a 2016. áprilisi 1 százalékkal múlta felül.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2016. 18–24. hét közötti időszakban 25 százalékkal 27,5 euró/100 kilogrammra nőtt. Magyarországon a nyerstej kiviteli árának tavaly év vége óta tartó csökkenése megállt, 56,04 forint/kilogramm volt 2016 májusában. Egy év alatt 18 százalékkal esett, és 18 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 25 százalékkal csökkent májusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 17 százalékkal, a feldolgozók 35 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 63 százalékkal haladta meg a feldolgozókét a vizsgált hónapban.

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezetének (FAO) június elején megjelent előretekintése szerint a jelenlegi alacsony világpiaci tejtermékek hatására a tej és tejtermékek világkereskedelme 1,5 százalékkal, 73,2 millió tonnára emelkedhet 2016-ban. A világ teljestejpor-kereskedelme stagnálhat, a sajté 1,6 százalékkal, a sovány tejporé 2,8 százalékkal, a vajé 4,6 százalékkal emelkedhet. Az EU tej és tejtermékexportja 4,1 százalékkal, 19,2 millió tonnára nőhet, amit a tejtermelés bővülése, a korlátozott belpiaci fogyasztásnövekedés és a kedvező euró/dollár árfolyam tehet lehetővé. Az EU harmadik országokba irányuló teljestejpor-kivitele 3,4 százalékkal, a sovány tejporé 4,5 százalé-

kal, a sajté 6,1 százalékkal, a vajé 13,2 százalékkal bővülhet.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 4 százalékkal csökkent, míg az import értéke 4 százalékkal nőtt 2016 első negyedében az előző év azonos időszakához képest. A behozatal értéke 20 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, és 66 százalékkal romlott a vizsgált időszakban. A nyerstej exportjának 83 százalékát a teljes, 11 százalékát a főlözött, 6 százalékát a félzsíros tej tette ki. A főlözött nyerstej külpiazi értékesítése 41 százalékkal, a félzsírosé 27 százalékkal, a teljesé 13 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 39 százaléka Romániába, 19 százaléka Horvátországba, 12 százaléka Olaszországba, 8 százaléka Szlovákiába, 7 százaléka Szlovéniába, 6 százaléka Bulgáriába került. A sajt és túró termékcsoport importja 23 százalékkal, exportja 22 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import fele Németországból, 14 százaléka Lengyelországból származott. Az export főleg Libanonba, Olaszországba, Romániába, Jordániába, Irakba és Szaúd-Arábiába irányult. A dobozos tej importja 33 százalékkal csökkent, míg az export 2 százalékkal nőtt. A dobozos tej beszállításának 88 százalékát a félzsíros tej, 12 százalékát a teljes tej tette ki. A félzsíros dobozos tej 36 százalékkal csökkent, míg a teljesé 29 százalékkal emelkedett. A félzsíros tej kétharmada Szlovákiából, 26 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 58 százalékát a félzsíros, 39 százalékát a teljes, 3 százalékát a főlözött tej adta. A főlözött dobozos tej kivitele 77 százalékkal csökkent, a félzsírosé 8 százalékkal, teljesé 30 százalékkal emelkedett. A félzsíros tej 91 százalékát Romániába, a teljes tej 92 százalékát Romániába, 5 százalékát Szlovákiába szállítottuk. A savanyított tejtermékek behozatala 26 százalékkal, a kivitel 15 százalékkal nőtt egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2015. május	2016. április	2016. május	HUF/kg	
				2016. május/ 2015. május (százalék)	2016. május/ 2016. április (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	78,53	70,28	68,15	86,77	96,96
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	68,48	56,02	56,04	81,82	100,03
Azonnali (spot) piaci ár Verona	99,18	72,69	75,79	76,42	104,26
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	96,50	70,88	77,05	79,84	108,71

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

ZÖLDSÉG ÉS GYÜMÖLCS

A **Budapesti Nagyban Piac** az idei betakarítású, kilogrammos kiszerelésű belföldi vöröshagyma termelői ára mérettartománytól függően 130-140 forint/kilogramm között alakult a 24. héten.

A zöldborsó 275 forint/kilogramm ára 6 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbi átlagárát.

Egyre szélesebb a belpiaci paprikatípusok választéka, a kilogrammosan értékesített típusok termelői ára átlagosan 2 százalékkal elmaradt a 24. héten az előző év azonos hetének átlagárától. A darabos kiszerelésben kínált hegyes paprika ez évi ára (100 forint/darab) 33 százalékkal meghaladta a tavalyit. A bécsi nagyban piacon a megfigyelt héten számos versenytárs mellett a magyarországi paprikát 2,2-3,0 euró/kilogramm nettó áron kínálták.

A hazai fehér spárga 750 forint/kilogramm, a zöld típus 800 forint/kilogramm termelői áron szerepelt a felhozatalban a 24. héten, ami mindkét típusnál 15 százalékkal magasabb, mint egy évvel korábban. A bécsi nagyban piacon a Magyarországról származó spárgát 4,0-4,5 euró/kilogramm közötti nettó áron értékesítették a vizsgált időszakban.

A belföldi gyümölcsök választékában a kajszi 550 forint/kilogramm, az őszibarack 435 forint/kilogramm, a piros ribiszke 963 forint/kilogramm, a málna 1900 forint/kilogramm leggyakoribb áron volt jelen a megfigyelt héten. A bécsi nagyban piacon a Magyarországról beszállított kajszi 1,5-2,6 euró/kilogramm nettó áron szerepelt a választékban.

A cseresznyefajták választéka egyre szélesebb, fajtától és mérettartománytól függően 450-850 forint/kilogramm közötti áron kínálták a 24. héten.

A meggy ára 525-700 forint/kilogramm között alakult a reprezentatív nagyban piacon a 24. héten.

Magyarország **szamóca**behozatala 18 százalékkal,

2455 tonnára csökkent 2015-ben az előző évihez képest. Magyarország szamóca-külkereskedelmi egyenlege negatív. A szamóca 60 százaléka Spanyolországból érkezett, ahonnan 5 százalékkal mérséklődött az import tavaly. A friss szamóca behozatala 14 százalékkal, 920 tonnára bővült 2016 első három hónapjában az előző év hasonló időszakában importált mennyiséghez viszonyítva. A beszállítások jelentős része a magyar szezon előtt, április-májusban realizálódik. Erre az időszakra még nem állnak rendelkezésre információk. Az április végi fagy és az azt követő esőzés jelentős károkat okozott a szabadföldi ültetvényekben. A hajtattott, fólia alatt termesztett szamócát megkímélte a szokatlanul hideg áprilisi időjárás.

A magyarországi szamócatermés kis hányadát szállítják külfocokra, a friss termék Ausztriába és Németországba került az elmúlt évben. Magyarország szamócaexportja 24 százalékkal, 25,3 tonnára csökkent 2015-ben az előző évihez képest.

A Budapesti Nagyban Piac a görögországi szamóca az év elejétől jelen van a kínálatban, amely később kiegészült a spanyolországi és olaszországi termékkel. Az importált szamócát a magyar termék megjelenéséig (14. hét) 16 százalékkal alacsonyabb nagykereskedelmi áron (1060 forint/kilogramm) értékesítettek, mint egy esztendővel korábban. A hazai felhozatal bővülésével az importszamóca mennyisége fokozatosan csökkent. A hazai szamóca idénye később kezdődött 2016-ban, 2200 forint/kilogramm körüli termelői áron lépett a piacra a 14. héten a bőséges mennyiségben kínált görögországi (680 forint/kilogramm) és spanyolországi (750 forint/kilogramm) termékek mellett. A belföldi szamóca termelői ára a 17-24. hetek átlagában 6 százalékkal magasabb volt (1086 forint/kilogramm) az elmúlt év azonos időszakának átlagárához képest.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Megnevezés	2015. 1-24. hét	2016. 1-24. hét	HUF/kg
			2016. 1-24. hét/ 2015. 1-24. hét (százalék)
Burgonya	88	122	138,6
Vöröshagyma	77	122	158,4
Fejes káposzta	112	115	102,6
Sárgarépa	141	137	97,1
Petrezselyemgyökér	484	449	92,7
Alma	160	192	120,0
Alma	160	192	120,0

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitelinek értéke 1940 millió eurót, behozatalának értéke 1261 millió eurót tett ki 2016 első negyedévében, az agrár-külkereskedelem aktívuma 680 millió euró volt, 47 millió euróval kevesebb, mint 2015 első negyedévében. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek exportértéke 0,9 százalékkal mérséklődött, importértéke 2,4 százalékkal nőtt 2016 első három hónapjában, az egyenleg 6,5 százalékkal elmaradt a 2015 első negyedévi értéktől. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek exportvolumene 4,8 százalékkal csökkent, az importvolumene 2,3 százalékkal bővült 2016 első negyedévében, exportárindexe 4,1 százalékkal emelkedett, az importárindex a bázisidőszak szintjén maradt. Az agrár-külkereskedelem cserearányai javultak 2016 első negyedévében. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek részesedése a teljes nemzetgazdasági exportból 2016 első negyedévében 8,6 százalék, az importból 6,3 százalék volt.

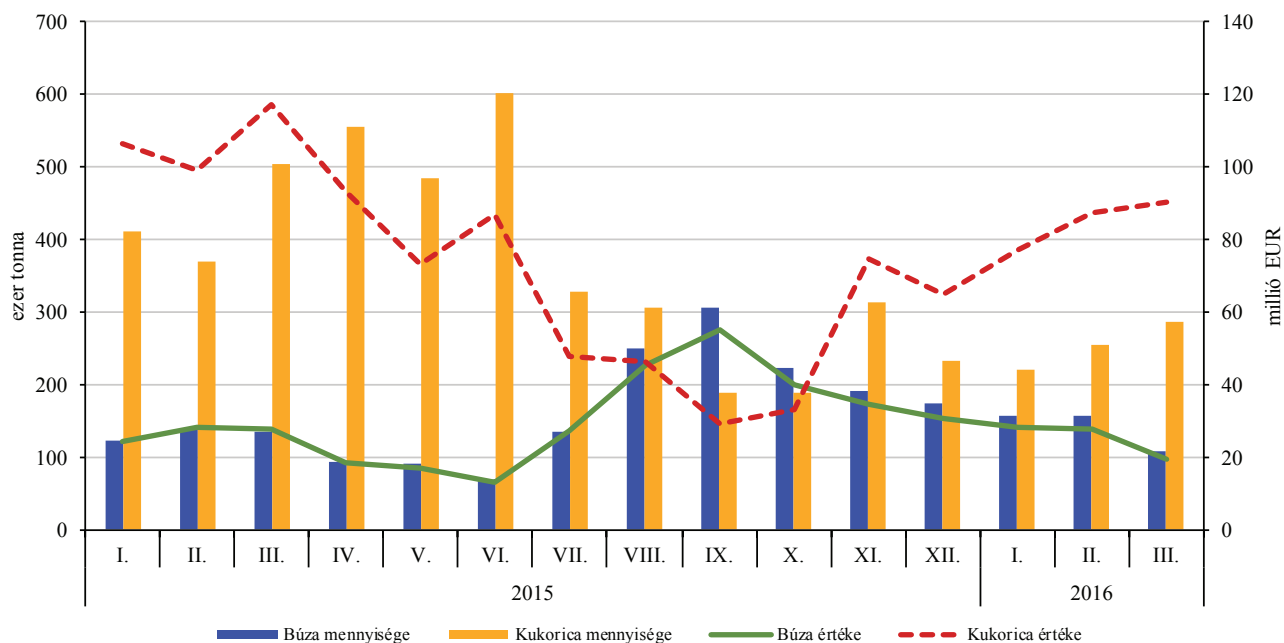
Bár 2016 első negyedévében összesen 150 országgal volt agrár-külkereskedelmi kapcsolatunk, agrár-külkereskedelmünk nagyon koncentrált és erősen Európa-centrikus. A forgalom 95 százalékát európai országokkal bonyolítottuk, Ázsia részesedése 3,7 százalék, Amerikáé 1,7 százalék volt, Afrika és Ausztrália részesedése pedig mindössze 0,3, illetve 0,1 százalékot ért el. Természetesen az Európai Unió belső piaca abszolút meghatározó, részesedése az agrár-külkereskedelmi forgalomból 86 százalék volt 2016 első három hónapjában. A legfontosabb export- és importpartnereink köre szinte azonos. A legnagyobb agrár-külkereskedelmi forgalmat 2016 első negyedévében is Németországgal bonyolítottuk, további fontos partnereink a forgalom értékének csökkenő sorrendjében a következő országok: Olaszország, Ausztria, Románia, Szlovákia, Lengyelország, Hollandia, Franciaország, Csehország, Nagy-Britannia, Ukrajna és Horvátország. A felsorolt országok részesedése elérte a teljes agrár-külkereskedelmi forgalom 75 százalékát.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január–március (millió EUR)	2016. január–március (millió EUR)	Változás (százalék)	2015. január–március (millió EUR)	2016. január–március (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	397	405	101,9	254	242	95,4
Élő sertés	8	7	78,9	25	18	74,1
Sertéshús	74	66	89,8	60	56	92,8
Baromfihús	111	124	111,8	14	12	85,1
Tej	38	30	78,0	15	12	81,0
II. áruosztály: Növényi termékek	704	635	90,3	357	359	100,6
Búza	80	76	94,7	10	10	105,7
Kukorica	323	255	79,1	48	44	91,2
Repce	33	28	85,9	5	1	11,6
Napraforgó	81	101	125,0	42	43	100,9
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	108	108	100,6	48	57	119,2
Napraforgómag-olaj	92	90	97,7	6	9	159,3
Margarin	2	2	94,0	15	14	95,7
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	750	792	105,6	573	602	105,1
Nád- és répacukor	7	10	147,1	31	20	65,9
Csokoládé	36	45	124,6	53	55	103,9
Állati takarmánykészítmény	154	147	95,8	44	46	104,2
Összesen	1 959	1 940	99,1	1 232	1 261	102,4

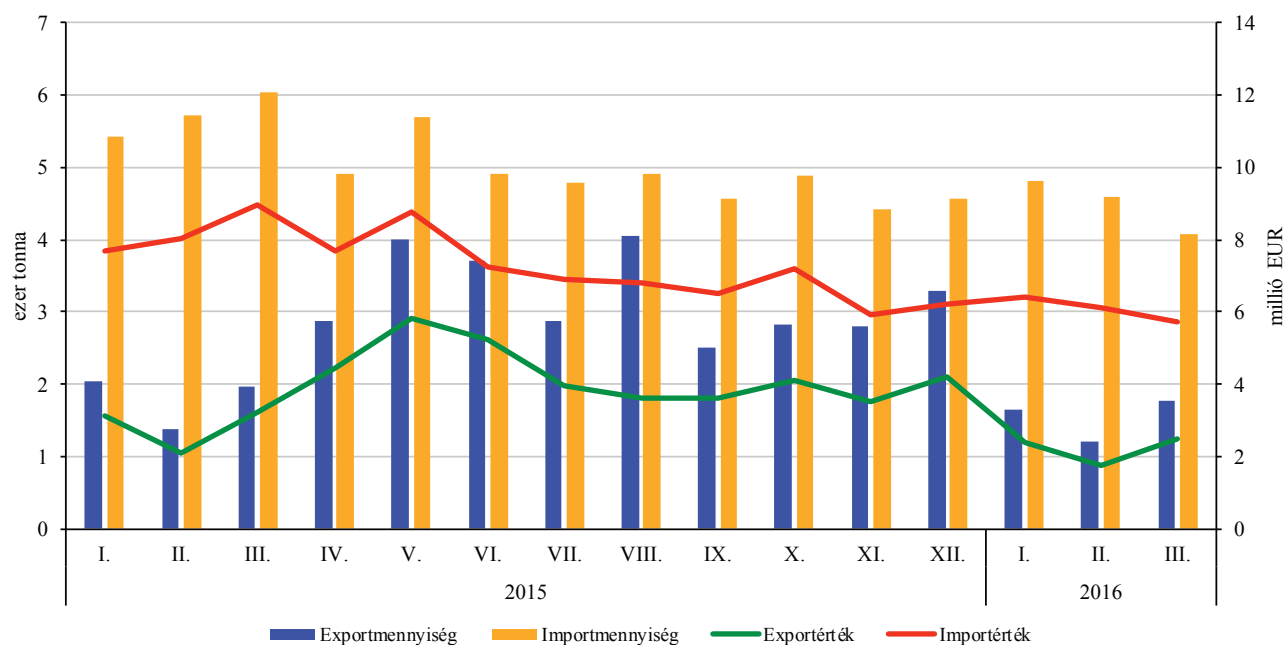
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatistikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatistikai Információs Osztályán készült összeállítás

Ahogy a közmondás tartja, miszerint a májusi eső aranyat ér, 2016 májusában nagyon is találó, hiszen a tárgyhónap kellően csapadékos volt. Az őszi kalászosok ez évi terméshozamai szakértői becslések szerint kedvezően alakulnak majd, megközelítik a tavalyi év átlagait. Idén tavasszal elsősorban a belvíz okozott említésre méltó termés kiesést.

A májusi műtrágya-felhasználás alapján a tavaszi vetésű növények április–május hónapban magágyba kerültek, vagyis a talajerő-utánpótló anyagok kijuttatott mennyisége elkezdett csökkenni a tárgyhónapban. Az értékesítési árak májusban az előző hónaphoz képest néhány százalékkal csökkentek, kivételt képez két műtrágya ára (szuperfoszfát, NPK 15:15:15), amelyeké emelkedett.

A növényvédő szerek iránti kereslet a májusi esők beköszöntével továbbra is élénk maradt, leginkább a tavaszi vetésű növények gyommentesítésére használatos szereket keresték a gazdák, másodsorban rovarölő szerek iránt volt nagyobb igény májusban. A csapadékos időjárás ellenére a szántóföldi növénytermesztésben nem volt számottevő gombás fertőzés, ugyanis a

megfigyelt adataink szerint április hónaphoz képest a harmadára csökkent az ilyen típusú szerek iránti igény. Az értékesítési árakat tekintve májusban az előző hónaphoz képest a legtöbb szer ára néhány százalékkal csökkent, a Force és a Lumax ára azonban 1-2 százalékkal emelkedett.

2016 májusában a mezőgazdasági gépek iránti kereslet nagyon visszafogott volt a korábbi hónapokhoz képest, azonban a kis teljesítménykategóriás traktorok iránt egész évben folyamatos a kereslet. Érdekes, hogy 2014-ben az év első kettő és az év utolsó két hónapjában volt a legkisebb a vásárlási kedv a traktorok iránt, 2015-ben pedig az év első és hetedik havában volt a legalacsonyabb a kereslet. Az erőgépek vásárlási szándékát tekintve elsősorban nem a szezonális a meghatározó, mint a többi munkagépnél, hanem a kiírt géptámogatások jelenléte. Továbbra is a legkiegyenlítettebb értékesítési átlagárral a traktorok rendelkeznek, évek óta átlagosan 15-19 millió Ft/darab áron adják azokat. A munkagépek értékesítési átlagárainál sokkal jobban érzékelhető a szezonális és az összetételhatás (márka, felszereltség stb.).

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2016. április	2016. május	2016. május/ 2016. április (százalék)	2016. május/ 2015. május (százalék)
Műtrágyafélék, HUF/tonna				
Ammónium-nitrát (N34)	82 987	80 220	96,7	90,15
Mészammon-salétrom (MAS)	69 060	62 005	89,8	82,92
Szuperfoszfát (P18-20,5)	56 662	61 391	108,3	93,10
Kálium-klorid (K60)	103 406	101 171	97,8	91,16
MAP (NP 11:52)	148 484	144 935	97,6	100,00
NPK (15:15:15)	114 855	117 267	102,1	104,23
Növényvédő szerek, HUF/kg, HUF/liter				
Pictor SC 1 liter	23 515	22 828	97,1	100,3
Force 1,5 G 20 kg	1 986	1 999	100,7	103,1
Monsoon 5 liter	6 531	6 193	94,8	97,2
Pulsar 40 5 liter	12 012	11 803	98,3	103,1
Laudis 5 liter	6 970	6 880	98,7	103,8
Lumax SE 20 liter	3 320	3 375	101,7	96,5
Biscaya 3 liter	14 437	14 298	99,0	104,0
Mezőgazdasági gépek, HUF/darab				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	18 414 042	18 856 345	102,4	103,3
Kukoricacső-törő adapter	8 151 083	...	...	...
Kukoricavető gép	15 416 077	9 097 508	59,0	40,4
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	2 964 218	2 687 311	90,7	95,2

Forrás: AKI ASIR

Az elmúlt két év támogatásainak köszönhetően jelentősen javult a magyar mezőgazdaság gép- és eszközellátottsága, azonban további fejlesztések szükségesek az egyre éleződő nemzetközi versenyben. A munkagépek körében elsősorban a talajművelő és a vetőgéppark korszerűsítése szükséges. Az elmúlt évek gépértékesítését nemcsak a pályázati források, hanem a Növekedési Hitelprogram is segítette.

Az unió 2015-ben fogadta el a Vidékfejlesztési Programot. Az ebben meghirdetett támogatási programok lehetőséget nyújtanak új technológiák kialakítására, a termelés fejlesztésére.

A világ és ezen belül Európa mezőgazdasági géppiacán a 2013-ig tartó növekedést 2014-ben és 2015-ben is csökkenés váltotta fel, ugyanakkor Magyarországon 2014-ben még folytatódott a piac bővülése, csak rá egy évre esett vissza a mezőgép-forgalmazás, és 2016. I. negyedévében is csökkenő tendenciát mutatott.

Magyarországon a mezőgazdasági gépforgalmazás értéke 2016 első negyedévében 12 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakának szintjétől. A gazdálkodók 18 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket, alkatrészekre 7,8 milliárd forintot fordítottak, amely 6 százalékkal maradt el a 2015. I. negyedévi értéktől. Az erőgépeken belül a traktorok értékesítése a bázisidőszak szintjén alakult, 2016 január–

márciusi időszakában 471 traktor talált gazdára. A 140 LE-nél nagyobb teljesítménykategóriájú traktoroknál nőtt az értékesítés. A 320 LE feletti, legnagyobb motor teljesítményű traktorokból több mint kétszerannyit értékesítettek, mint 2015 első negyedévében. A 191–260 LE közötti traktorokból 42 darabot, másfélszer annyit értékesítettek, mint 2015. I. negyedévében. Gabonakombájnból 31 százalékkal estek vissza az eladások, amely 24 kombajn értékesítését jelentette 2016. I. negyedévében. A legnagyobb teljesítménykategóriában (300 LE felett) 22 százalékos volt a keresletcsökkenés, 18 nagy teljesítményű gabonakombajnt adtak el a forgalmazók. Önjáró rakodókból 18 százalékkal kevesebbet, 36 darabot értékesítettek, melynek 31 százalékát adták a teleszkópos rakodók.

A munkagépek közül a szálastakarmánybetakarítók, a talajművelő gépek és a tápanyag-visszapótlási gépek értékesítése 4-8 százalékkal nőtt. A bálázók értékesítése azonban jelentősen, 42 százalékkal, a vetőgépek forgalma 18 százalékkal csökkent a bázisidőszakhoz képest. A mezőgazdasági célú szállító járművek iránti kereslet 20 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. Pótkocsikból 71 darabot értékesítettek, ami a szállító járművek 51 százalékát adta 2016 első negyedévében.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2014. I. negyedév (darab)	2015. I. negyedév (darab)	2016. I. negyedév (darab)	2016. I. negyedév/2015. I. negyedév (százalék)
Kerekes traktorok	575	468	471	100,6
Gabonakombájnból	14	35	24	68,6
Önjáró rakodók	55	44	36	81,8
Szárzúzó, rézsűkaszák	126	55	64	116,4
Ágyék és váltvaforgató ekék	57	89	49	55,1
Tárcsás talajművelők	91	71	81	114,1
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	199	146	186	127,4
Hagyományos sorvető gépek (mech. és pneum. gabonavető gépek)	48	40	42	105,0
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	209	139	93	66,9
Szilárdműtrágya-szóró gépek	300	285	313	109,8
Szántóföldi permetezőgépek	172	120	105	87,5
Kukoricacsó-törő adapter	11	8	...	...
Napraforgó-betakarító adapter	...	...	...	...
Fűkaszák	105	75	91	121,3
Hengeres bálázók	48	46	31	67,4

^{a)} Használtgép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül, előzetes adat.

... = Az adatvédelmi törvény értelmében nem közölhető.

Forrás: AKI ASIR

A tavaszi mezőgazdasági munkák helyzetét felméről operatív jelentések szerint 2016-ban a tavaszi vetésű szántóföldi növények tervezett vetésterülete 2 millió 208 ezer hektár, aminek közel fele az Alföldön található. A megyék többségében a tavaszi munkák gyakorlatilag befejeződtek május végére. Országosan, a tavalyi évhez hasonlóan a gazdák a tavaszra tervezett vetési munkák 98,4 százalékát elvégezték május 23-ig. Egy évvel korábban, 2015. május 18-án ez az arány 98,2 százalék volt.

A gabonafélék vetési állapota országosan 99,0 százalékos készülségi állapotot mutatott május 23-án, egy évvel korábban, május 18-án ez 99,6 százalék volt. Tavaszi vetésű gabona vetésterülete 2016-ban 1 millió 243 ezer hektár, ami 90 ezer hektárral kevesebb, mint egy évvel korábban. A jelentés időpontjában, 99 százalékos készülségnél a kukorica vetésterülete 1 millió 78 ezer hektár, ami mintegy 90 ezer hektárral kisebb, mint 2015. május 18-án, amikor a gazdák már befejezték a kukoricavetést. A tavaszi árpa 73 ezer hektáros területére 15 ezer hektárral maradt el a 2015. évitől. A zab vetésterülete 43 ezer hektár az idén, a tavalyinál 4 ezer hektárral kisebb. Az egyéb gabonafélék területét a termelők 21 ezer hektárral növelték 2016-ban. Például a cirok vetésterülete az egy évvel korábbi 6,3 ezer hektárral szemben 2016-ban 8,5 ezer hektár. Az egyes gabonafélék vetése elérte vagy meghaladta a 98 százalékos május 23-án.

A jelentések adatai alapján az összes borsó vetésterülete 19 ezer hektár, mindössze 65 százaléka a tavalyinak. A szója tervezett területe az előző évinél 3 ezer hektárral bővülve 2016-ban 66 ezer hektár, melynek 95 százalékán, 63 ezer hektáron fejezték be a vetést május 23-ig. A lucernatelepítés a 2016-ra tervezett területen gyakorlatilag befejeződött, a 2015. évi 35 ezer hektárral szemben 38 ezer hektár lesz 2016-ban.

A napraforgó vetése is befejeződött, területe 626 ezer hektár, 23 ezer hektárral nagyobb, mint 2015-ben. A cukorrépa területe 15 ezer hektár, azonos az egy évvel korábbival. A burgonya 2016-ban tervezett vetésterülete 12 ezer hektárra csökkent (–2 ezer hektár; –15 százalék) és a május 23-i időpontra vonatkozó jelentések alapján a vetést befejezték.

A zöldségfélék területe a jelentések szerint 5 százalékkal elmarad a 2015. évitől. A tavalyihoz képest kisebb területet használnak a csemegekukorica-, a vöröshagyma-, a zöldpaprika-, a zöldbab-, a karfiol- és a görögdinnye-termelés céljára. Ugyanakkor a zöldborsó és a paradicsom területe meghaladja az egy évvel korábbit.

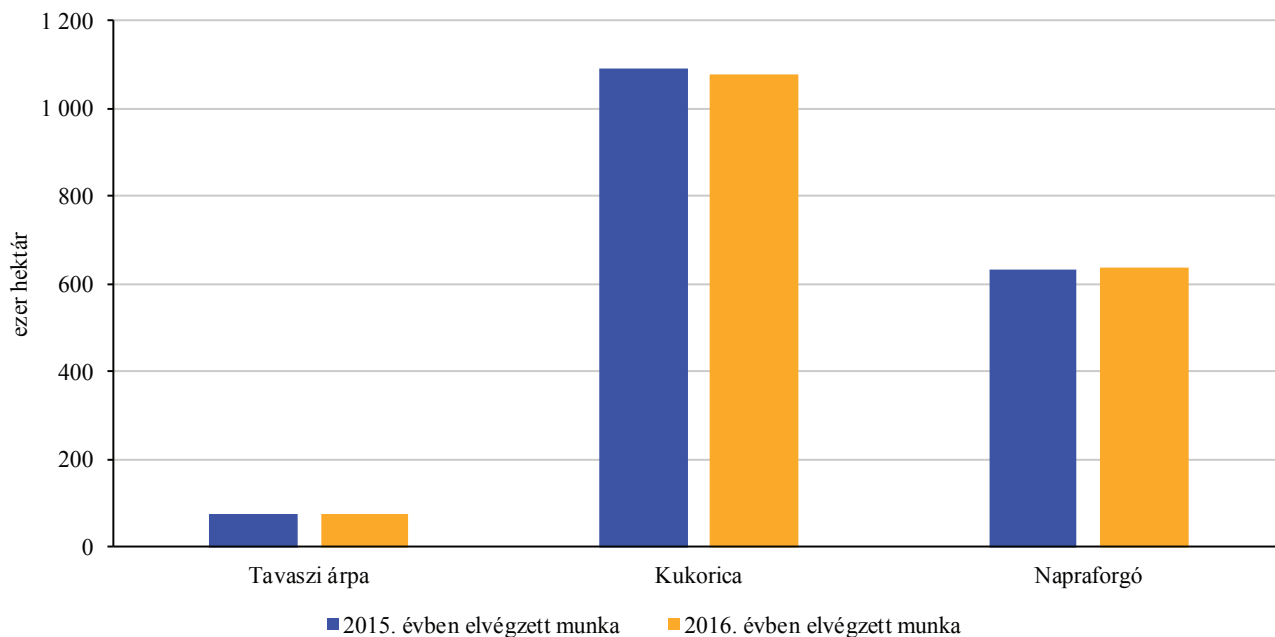
Gyümölcsfa-telepítést az idén kisebb területen végeznek a termelők, a terület nagysága kétharmada a 2015. évinek. A jelentésben kiemelt gyümölcsfélék körében a gazdák az alma-, a kajszibarack- és a meggytelepítést kisebb, míg a körte- és az őszibarackfák telepítését az előző évinél nagyobb területen végzik 2016-ban.

Tavaszi vetések alakulása 2016. május 23-án

Terület	Tervezett munka (hektár)	Elvégzett munka (hektár)	Elvégzett és tervezett munka aránya (százalék)
Tavaszi vetés összesen	2 207 693	2 173 126	98,4
Gabonafélék vetése összesen	1 256 439	1 243 443	99,0
ebből: tavaszi búza	12 425	12 479	100,4
tavaszi árpa	74 379	73 360	98,6
kukorica összesen	1 089 426	1 077 763	98,9
Napraforgó összesen	632 982	638 294	100,8
Zöldségfélék vetése, palántázása összesen	55 048	48 894	88,8
Gyümölcsfák telepítése összesen	887	814	91,8

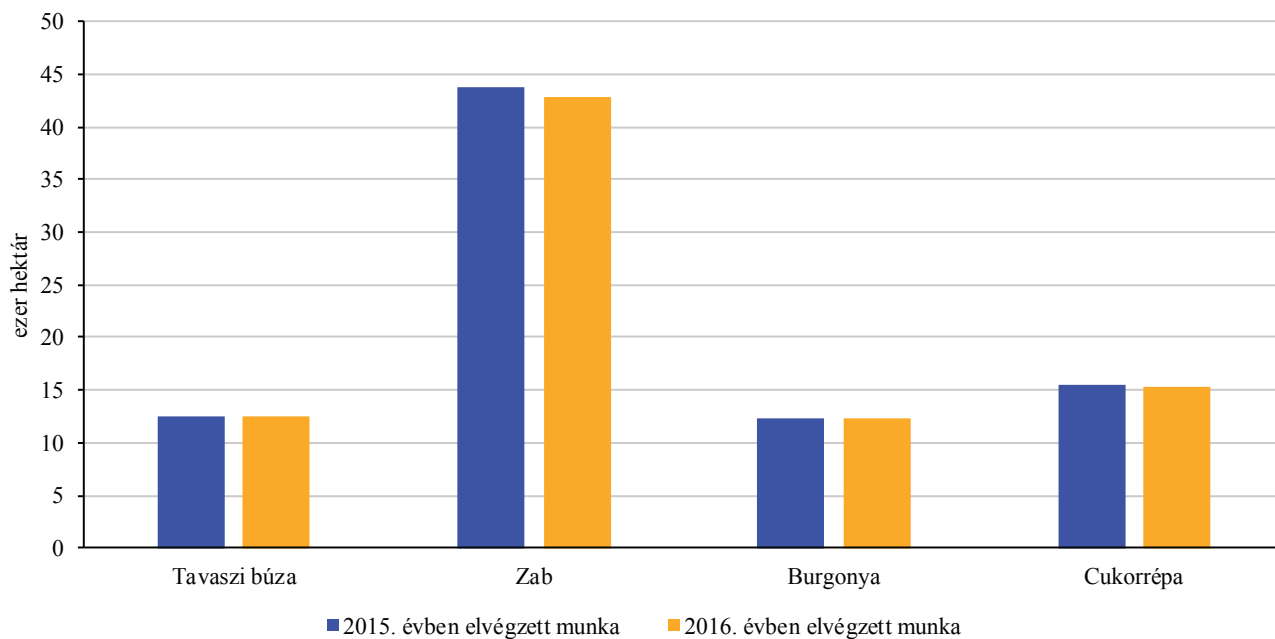
Forrás: AKI ASIR

Főbb növények vetésének alakulása 2015. és 2016. május 23-ig

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

Főbb növények vetésének alakulása 2015. és 2016. május 23-ig

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

